

Reglemente för kris- och krigsledning

Dokumenttyp Reglemente	Dokumentnamn Reglemente för kris- och krigsledning	Fastställd/upprättad Kommunfullmäktige 2026-06-22 § 65.	Beslutsinstans Kommunfullmäktige	Giltighetstid From 2026-07-01 och tillsvidare
Dokumentansvarig Kommunchef	Version 1.0	Senast reviderad	Dokumentinformation Dnr Ks 2026/382,003	Detta dokument gäller för Politik och förvaltning

Innehåll

Definitioner.....	1
Krisledning och krigsledning – ansvar och övergripande uppgifter.....	2
Krisledning – Krisledningsnämndens ansvar.....	2
Krisledningsnämndens sammansättning.....	2
Aktivering av krisledningsnämnden.....	3
Krisledningsnämndens befogenheter.....	3
Krigsledning – Kommunstyrelsens ansvar vid höjd beredskap och krig.....	4
Kommunstyrelsens sammansättning.....	4
Kommunstyrelsens befogenheter vid höjd beredskap och krig.....	4
Organisation och arbetsformer.....	5
Delegering.....	5
Avveckling av kris- och krigsledning.....	5
Uppföljning.....	5
Ikraftträdande.....	5
Relevant lagstiftning.....	6
Extraordinära händelser (fredstid).....	6
Höjd beredskap och krig (civilt försvar).....	6
Informationssäkerhet och kommunikation.....	6
Kommunal styrning och delegation.....	6
Övriga relevanta regelverk.....	7

Definitioner

Extraordinär händelse/Samhällsstörning

En extraordinär händelse eller samhällsstörning är en allvarlig störning, eller överhängande risk för störning, i viktiga samhällsfunktioner som kräver skyndsamma och samordnade åtgärder utöver kommunens ordinarie verksamhet.

Höjd beredskap

Höjd beredskap är ett nationellt beredskapsläge som regeringen beslutar om vid allvarliga yttre hot mot landet och innebär att totalförsvaret aktiveras och förstärks.

Högsta beredskap

Högsta beredskap är det skärpta beredskapsläge som gäller när Sverige är i krig eller riskerar att hamna i krig, och innebär att totalförsvaret fullt ut tas i bruk.

Totalförsvaret

Totalförsvaret är all den verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig och bedriva verksamhet under krig. Det omfattar både militärt försvar och civilt försvar, och leds av regeringen.

Civilt försvar

Civilt försvar är den del av totalförsvaret som ansvarar för att skydda civilbefolkningen, säkerställa samhällsviktiga funktioner och stödja Försvarmakten vid höjd beredskap och krig.

Samhällsviktig verksamhet

Verksamhet som upprätthåller grundläggande funktioner som måste fungera även vid kris och krig.

Krisledningsnämnd

Den politiska nämnd som kan ta över kommunens ledning vid extraordinära händelser.

Krigsorganisation

Den organisation kommunen övergår till vid höjd beredskap och krig.

Ledningsplats

Den plats där kommunens kris- eller krigsledning samlas och leder arbetet.

Krisledning och krigsledning – ansvar och övergripande uppgifter

§1

Utöver vad som stadgas i kommunallagen, förvaltningslagen, lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH), lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap samt övrig tillämplig lagstiftning ska följande gälla för kommunens kris- och krigsledning.

Kommunens politiska ledning vid störningar och säkerhetspåverkande händelser utövas genom:

- **Krisledningsnämnden** vid extraordinära händelser i fredstid
- **Kommunstyrelsen** vid höjd beredskap och krig

Krisledning – Krisledningsnämndens ansvar

§2

Krisledningsnämnden är kommunens högsta politiska ledningsorgan vid extraordinära händelser i fredstid. Nämnden ansvarar för att:

- leda och samordna kommunens verksamhet vid extraordinära händelser
- fatta beslut som annars skulle fattas av andra nämnder, i den omfattning som krävs
- säkerställa att kommunens verksamheter kan upprätthållas eller prioriteras
- besluta om resursfördelning och andra nödvändiga åtgärder
- följa händelseutvecklingen och vid behov ta initiativ till åtgärder

Krisledningsnämnden ska med uppmärksamhet följa hela verksamheten under händelsen och ta de initiativ som kan vara påkallade.

Krisledningsnämndens sammansättning

§3

Ordförande i allmänna utskottet är ordförande i krisledningsnämnden. Vice ordförande är ordföranden i miljö-, bygg- och räddningsnämnden. Krisledningsnämnden består av kommunstyrelsens allmänna utskott samt ordföranden från miljö-, bygg- och räddningsnämnden. Samtliga ersättare i allmänna utskottet är ersättare i krisledningsnämnden.

Aktivering av krisledningsnämnden

§4

Krisledningsnämnden aktiveras genom beslut av:

- kommunstyrelsens ordförande
- krisledningsnämndens ordförande
- kommunchef enligt delegation

Aktivering ska ske när en extraordinär händelse inträffat eller riskerar att inträffa och ordinarie organisation inte kan hantera situationen.

Krisledningsnämndens befogenheter

§5

Vid aktivering får krisledningsnämnden:

- överta beslutanderätt från andra nämnder
- fatta beslut om prioriteringar och resursfördelning
- besluta om tillfälliga avsteg från ordinarie verksamhet
- besluta om åtgärder som är nödvändiga för att hantera händelsen

Beslut ska dokumenteras och rapporteras till kommunfullmäktige.

Krigsledning – Kommunstyrelsens ansvar vid höjd beredskap och krig

§6

Kommunstyrelsen är kommunens högsta civila ledningsorgan vid höjd beredskap och krig. Kommunens krigsledning aktiveras av kommunstyrelsens ordförande när regeringen beslutat om höjd beredskap.

Kommunstyrelsen ansvarar för att:

- leda kommunens civila försvarsverksamhet
- säkerställa att samhällsviktig verksamhet upprätthålls
- besluta om övergång till krigsorganisation
- samordna totalförsvarsfrågor med länsstyrelsen och andra myndigheter
- säkerställa att nämnder, stiftelser och bolag följer kommunens beredskapsplaner

Kommunstyrelsen ska med uppmärksamhet följa säkerhetsläget och vid behov ta initiativ till åtgärder som är påkallade.

Kommunstyrelsens sammansättning

§7

Kommunstyrelsen utgör kommunens ledning under höjd beredskap. Kommunstyrelsen består av dess ordinarie ledamöter, och ersättare inträder i den ordning som fastställts för kommunstyrelsens arbete. Kommunstyrelsens ordförande är ordförande även under höjd beredskap och leder styrelsens samlade ansvar för att samordna, inrikta och säkerställa kommunens verksamhet. Vice ordförande för kommunstyrelsen är även vice ordförande under höjd beredskap.

Kommunstyrelsens befogenheter vid höjd beredskap och krig

§8

Vid höjd beredskap och krig får kommunstyrelsen, i enlighet med gällande lagstiftning:

- överta beslutanderätt från andra nämnder
- besluta om prioritering och omfördelning av resurser
- besluta om åtgärder för att säkerställa kommunens ledningsförmåga
- besluta om åtgärder som är nödvändiga för att skydda befolkningen och upprätthålla kommunens funktioner

Organisation och arbetsformer

§9

Krisledningsnämnden och kommunstyrelsen ska fullgöra sina uppgifter i enlighet med kommunens gemensamma reglemente för styrelse och nämnder avseende arbetsformer. Sammanträden ska hållas när ordföranden finner det nödvändigt eller när minst en tredjedel av ledamöterna begär det.

Krisledningsnämnden och kommunstyrelsens samlas på anvisad ledningsplats.

Delegering

§10

Krisledningsnämnden och kommunstyrelsen får delegera beslut i enlighet med beslutad delegeringsordning och gällande lagstiftning.

Avveckling av kris- och krigsledning

§11

Kris- eller krigsledning ska avvecklas när förhållandena inte längre motiverar en särskild ledningsorganisation. Beslut om att avsluta krisledning fattas av krisledningsnämndens ordförande eller kommunstyrelsens ordförande, beroende på vilken ledningsform som är aktiverad.

§12

Beslut om att avveckla krigsledning fattas av kommunstyrelsens ordförande när regeringen upphävt höjd beredskap eller när läget i övrigt medger återgång till ordinarie organisation.

Uppföljning

§13

Efter avveckling ska en kontrollerad återgång till ordinarie verksamhet säkerställas. En sammanställning av genomförda åtgärder, fattade beslut och erfarenheter ska rapporteras till kommunfullmäktige.

Ikraftträdande

§14

Reglementet träder i kraft efter beslut i kommunfullmäktige.

Relevant lagstiftning

Extraordinära händelser (fredstid)

- **Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)** – Den centrala lagen för krisledningsnämndens ansvar och befogenheter.
- **Förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap** – Kompletterar LEH med krav på risk- och sårbarhetsanalyser, planering m.m.
- **Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO)** – Reglerar kommunens ansvar för räddningstjänst och krishantering kopplad till olyckor.

Höjd beredskap och krig (civilt försvar)

- **Lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap** – Grundläggande lag för civilt försvar, höjd beredskap och kommunens skyldigheter.
- **Förordning (2022:524) om kommuners och regioners beredskapsplanering** – Styr kommunens planeringsskyldighet för civilt försvar.
- **Förordning (2015:1053) om totalförsvar och höjd beredskap** – Reglerar beredskapsnivåer och aktivering.
- **Lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.** – Reglerar beslutsfattande och organisation under krig.
- **Lag (1994:1720) om civilt försvar** – Reglerar kommunens ansvar inom civilt försvar (delvis ersatt men fortfarande relevant i vissa delar).
- **Förfogandelagen (1978:262)** – Möjliggör att staten tar i anspråk egendom vid krig/krigsfara.
- **Ransoneringslagen (1978:268)** – Möjliggör ransonerings av varor vid krig eller kris.

Informationssäkerhet och kommunikation

- **Säkerhetsskyddslagen (2018:585)** – Kommunens ansvar för skydd av säkerhetskänslig verksamhet.
- **Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)** – Sekretessregler vid kris och krig.
- **Dataskyddsförordningen (GDPR)** – Personuppgiftshantering även under kris/krig.

Kommunal styrning och delegation

- **Kommunallagen (2017:725)** – Reglerar nämndernas befogenheter, delegation och ansvar.
- **Förvaltningslagen (2017:900)** – Reglerar myndighetsutövning även under kris.

Övriga relevanta regelverk

- **Plan- och bygglagen (2010:900)** – Kan bli relevant vid evakuering, skydd och byggnader.
- **Socialtjänstlagen (2001:453)** – Kommunens ansvar för utsatta grupper vid kris/krig.
- **Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)** – Kommunens ansvar för vård även vid kris/krig.